

2. F. F. 2. S.
IN ACADEMIA FRIDERICIANA
CELEBERRIMI AUTORIS

De
RATIONE STATUS
Dissertationem V. & VI.

De
**REVELATIONE ARCANO-
RUM ET DE EXPLORA-
TORIBUS,**

Cum adjuncta Qvæstione

An Sutor possit esse Philosophus?

Publicè ventilabunt

Die X. Augusti M DC XCIII. horis matutinis ab 8. ad 12.

CHRISTIANUS THOMASIUS,
Jctus & Prof. Publ.

& Respondens

JACOBUS CONRADUS Reeb!
Lindaviensis.

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
TYPIS CHRISTOPHORI SALFELDII, REGIMINIS ELECT.
BRAND. TYPOGR.

IN ACADEMIA FRIDERICIANA
GIESBERGII ALIIORUM

RATIONE STATUS

Dissertationem V & VI

REVELATIONE ARCANO-

RUM ET DE EXPLORA-

TORIBUS

Abdicator poffit esse Philosophus

CHRISTIANUS THOMASINS

Joh. & V. Pöpl.

JACOBI GEMMELIS S.W.

IN ACADEMIA FRIDERICIANA
GIESBERGII ALIIORUM
ANNO 1788

Qværo III.

An Sutor possit esse Philosophus?

Videtur.

§. I.

Variæ Variorum hodie lites

sunt de scriptis Jacobi Bœhmii & ipso autore, & solet in istis disputationibus sæpe oppugnari, & Bœhmii & ejus scripta, eò, quod sutor fuerit Bœhmii. Cum enim quidam Bœhmi asseclæ eum ex amore Philosophum Teutonico appellare soleant, & verò adversariis ejus maximè contradictorium esse videatur, sutorem esse Philosophum, notum est, quod ab his ferè uno ore rursus appellari soleat sutor Philosophus, & per ironiam ejus Philosophia, Philosophia futoria.

§ II.

Jam uti istam litem meam non facio, ita liceat jam ex libertate Academica, vel abstrahendo à Bœhmio, qværare, an talis sit repugnantia inter Philosophum & sutorem, ut non possint combinari in uno tertio? Neque enim hoc multum nocebit adversariis Bœhmii, cum, etsi sutor possit esse Philosophus, non tamen propterea omnis sutor sit statim Philosophus, & mille possint illis subesse rationes, ex quibus sibi victoriam in ista controversia promittere possint, etsi sutorum in genere causam his thesibus paululum egerimus.

§. III.

Id quidem constat, si statum hodiernarum Academiarum consideres, & divisionem eruditorum in quatuor facultates, non

A 2

habere

habere spem futores, ut aut Baccalauri aut Magistri Philosophia possint evadere. Neque enim solemus talia predicata aptare talibus subjectis, quia profiterentur Academiae & facultates Philosophicae, atque sacrosanctis statutis communibus adversi quid committerent, si futorebus fammos in Philosophia honores tribuerent, qui tamen neque depositi esse solent, neque albo Academico inscripti, neque Latinam linguam callent, & ita non possunt lectiones Dominorum Professorum frequentare, aut dictata eorum excipere, multo minus Chriam in tentamine promotionis elaborare. Sed jam non quaerimus de titulis honorum sed de re ipsa. Uti enim multi sunt Philosophi titulares, qui Philosophiam nesciunt, ita possunt esse multi Philosophi, veri titulis Academicis destituti.

§. IV.

Præterea olim Philosophia totam sapientiam denotabat, olim quatuor facultates artium & scientiarum ignorabat mundus, olim lingua peregrina non faciebat Philosophum, sed Graeci Graece, Latini Latine philosophabantur; Olim celeberrimi ex Philosophis non involvere intendebant Philosophiam suam terminis abstractissimis & obscurissimis, sed ita aliqui ex iis philosophabantur, ut & futores eam possent intelligere; Olim ridebatur, qui peculiarem vocationem & privilegium requirebat, ut quis sapientiae daret operam, aut qui putaret, peccare futorem contra vocationem à Deo ipsi datam, ut futuriam exerceat, si artem suam exercendo, cogitationibus sanioribus simul operam dare allaboraret. Et tamen olim, credo, erat res Philosophiae, et si neque Socrates, neque Plato, neque Aristoteles titulis Academicis fulgerent,

§. V.

Est vulgatus Canon Metaphysicae Scholastico-Aristotelicae: Ab actu ad potentiam valere illationem. Igitur responsionem meam ad quaestionem propositam non melius puto, probare potero, quam si exemplum afferam hominis, qui & egregius Philosophus fuerit, & bonus artifex in arte futoria. Sicit cum Diogenes Laërtius in vitis Philosophorum lib. II. p. m. 87. *Simon Atheniensis Coriarius. Quoties ad ejus officinam perrexit Socrates, at-*

que differeret, omnia quæ meminisse poterit notabat. Unde & ipsius Dialogos τριώδεσς appellant, quod inter ejusmodi opifices sint habiti. Sunt autem numero triginta tres, qui uno ibidem Codice comprehenduntur: De Diva, de bono, de honesto, quid sit pulcrum & honestum, de justo duo, de virtute quod doceri non possit, de fortitudine sive virilitate tres, de lege, de popularitate, de honore, de poesi, de bona valetudine, de amore, de Philosophia, de scientia, de Musica, quid sit pulcrum, de disciplina, de differendo, de judicio, de eo quod est, de numero, de diligentia, de operando, de avaro, de jactantia, de honesto. Alii autem de consulendo, de ratione sive aptitudine, de maleficientia. Fertur hic primus omnium Socraticos sermones differuisse. Cum autem Pericles polliceretur, si ad se veniret, cuncta illi se necessaria exhibiturum libertatem inquit, vendere, consilii non fuerit. Fateor me maximè attonitum fuisse, cum prima Laertii verba legerem: *Simon Atheniensis Coriarius*. Obveniebant enim mihi statim uno momento omnes illæ rationes, omnia illa dictèria, quæ tot Viri magnâ autoritate & potentiâ præditi, futuri Boehmio objecerunt, ut tacitè in mente exclamarem: *Quid coriarius inter Philosophos?* Volui græcum Laertii textum consulere, (cum in meâ Bibliotheca Latinum Codicem saltem habeam,) utrum fortè in Græco aliud vocabulum extet quod coriarium non significaret, sed cum is non statim ad manus fuerit, suppono rectè se habere versionem illam, quâ utor. Ergo futor fuit Philosophus.

§. VI.

Fuit & Philosophus egregius. Nam primus omnium Socraticos sermones differuit, ut Diogenes noster ait. Fuit Socrates fãtentibus ferè omnibus, Philosophorum summus. Summi Philosophi doctrinam ita capere, ut eam sibi convenientem iterum exhibere valeamus, indicium excellentis ingenii est. Magnificimus Platonem, maximi eum fecerunt Patres primitivæ Ecclesiæ. At quid aliud sunt ejus libri, quàm doctrina Socratis dialogis exposita? Si futuri nostri dialogos habuissent Patres, fortè magis adhuc eum existimassent, quàm Platonem. Certè eohonore non fuisset indignus, quia si primus Socraticos Sermones differuit, ergo ante Platonem. Et forte, uti videtur, simpli-

ci ingenio & sincero fuisse; magis puram ac limpidam Socratis doctrinam exhibuit atque Plato. *Ajunt enim, Socratem, cum Platonis Lyfidem audisset recitari, probè Dii immortales! dixisse, quàm multa de me mentitur adolescens; referente eodem Laertio lib. 3. de vitis Philosophorum.*

§. VII.

Uterius quæ scripsit tutor noster, ad universam Philosophiam pertinent, taliaque sunt, aut certè de talibus materiis, de quibus vix celeberrimis hodiernorum Philosophorum constat. Ad primam philosophiam pertinent dialogi de *Philosophia*, de *scientia*, de *disciplina*, de *diligentia*, de eo quod est, ad Oratoriam fortè de *disserendo* & de *numero* (nisi ille ad Logicam, hic ad Arithmeticam referendus est, quod jam, cum Codex Græcus deficiat, definire non possumus,) ad poëtin dialogus *peculiaris*, ad Theologiam seu *Metaphysicam* dialogus de *Diis*, ad *Physicam* de *bona valetudine*, ad Philosophiam activam dialogi plurimi, quos inter maximè doleo dialogos de amore & de pulcro interiisse, tanquam de rebus & cognitis difficilibus & utilissimis. Quod verò virtus doceri non possit, videtur quidem primâ fronte paradoxum esse, sed facile defendi potest, si is sit sensus: vel vulgarem doctrinam virtutis per definitiones & divisiones &c. non reddere virtuosum, sed posse etiam ejus rei scientiam inesse vitiosissimo, vel: appetitum & sensum virtutis non posse ullâ doctrinâ dari hominibus. Quia autem Socrates morum doctrinam maximè populariter & perspicuè tradidit, & verò Simon noster nullam præsumptionem contra se habet, quod altiori proponendi modo ac subtiliori fuerit usus, imo potius majori popularitate eum ista proposuisse vero sit simile, quod dialogos illos, teste Laertio, tanquam inter opifices habitos conscripserit, inde iterum ex hoc capite etiam præferrem Philosophiam tutoris hujus Philosophiæ Socraticæ à Platone traditæ, subtilioris sæpè & obscurioris quam vel Philosophia Socratica, vel etiâ veræ eruditionis scopus (utilitas & felicitas generis humani) postulabat aut admittebat. Est enim sapientia vera ita apta nata, ut perspicua sit & humano generi communis, unde necesse est eam etiam ab ingenii opificum intelligi posse.

posse. Unde multo magis libros hōs sutoris deploro, quam si omnes libri Aristotelis interiissent. Idque credo, fieri posse pace philosophorum Aristotelicorum. Loqvor enim de meo gustu. De gustibus verò non est disputandum.

§. IIX.

Et illud ad præcellentiam hujus sutoris Philosophi pertinet, quod usus fuerit methodo verâ atque legitimâ perveniendi ad sapientiam. *Quyties*, ait Laertius, *ad ejus officinam perrexisset Socrates atque dissereret, omnia quæ meminisse poterat, notabat.* Notum est, Socratem non scamna posuisse auditoribus, non certam horam ipsis dedisse, non textum iis aut autorem explicuisse, non dictasse, ut ex parte sequentes Philosophi Græci faciunt, & nos hodiè facere consuevimus, sed ibat per plateas & loca publica immiscens se congregationibus hominum frequentioribus, vel etiam in officinis opificum, in quibus confabulandi causâ homines conveniebant, se sistebat, & ibi pro re natâ, ex discursibus quibuscunque obviis occasionem sumebat præcepta moralia docendi in media confabulatione. Igitur dum sutor noster dicitur notasse ea, quæ Socrates apud eum disseruit, non putandum est, quod discursum Socratis calamo ex ejus ore exceperit, sed cum Socrates in ipsius officina, ipso laborante & calcæos aptante, cum aliis collocutus esset, solus postea discursum Socratis repetens in mente & notabat sibi, & ita, quod ajunt, in succum & sanguinem convertebat Philosophiam Socratæam. Atque hac methodo si uterentur Juvenes hodierni, nâ brevi tempore experiri possent, quantum illæ ruminaciones & annotationes profint. At vero istam methodum à Juvenibus populariter non possumus docentes, nisi & ipsi perspicuè atque populariter doceamus.

§. IX.

Frustrâ verò inculcatur Philosophia atque docetur, nisi in ipsa vita exemplo quoque tuo te probes esse Philosophum. Probavit & noster. Atque eò pertinet, quod *cum ei Pericles polliceretur,*

retur, si ad se veniret, cuncta illi se necessaria exhibiturum, loeratem
inquit, vendere consilii non fuerit. Voluit verosimiliter Pericles ser-
vicio Simonis uti, at servire nescit animus Philosophi. Ne-
mini nisi virtuti servit, & omnibus virtuosis actiones suas spon-
te accommodat, fugit imperium potentum atque divitum, &
contemnit. Si necessitate coactus serviat, corpus servit, animus
liber est. At libertas hæc in spontanea servitute conservari ne-
quit. Non habebatur Pericles pro vitioso homine, potens erat
& autoritate conspicuus apud Athenienses, uno verbo, secun-
dum modum loquendi hodiernum, erat magnus Politicus. Sed
uti plerumque magni Politici non magni sunt Ethici, ita & Pe-
riclem ad hanc classem pertinuisse, vel ex discursu ejus, quem
cum Alcibiade habuit de definitione Legis, apud Xenophontem in
memorabilibus Socratis lib. 1. junctis iis, quæ de ipso subinde me-
morat Thucydides, verosimile est. Philosophus autem verus
Ethicam, hoc est, sui ipsius cognitionem & emendationem, facit
normam Politices, quærendarum videlicet opum & autoritatis.

§. X.

Igitur verosimile est, futorem non solum posse esse Phi-
losophum, sed & excellentem atque perspicuum, & methodi-
cum Philosophum, Philosophiam suam exemplo exprimentem
esse posse. Quod si verum est, uti videtur, verum quoque
erit, in posterum oppugnatores Boehmii bene facturos esse, si in
Disputatione illa argumentum aut scemma de Philosophia fu-
toriam omittant, atque de aliis firmioribus, quæ nunquam iis,
qui veritatem tuentur, deesse poterunt, circumspiciant. Nam
istud quidem Appellis: *Ne futor ultra crepidam* parum ad rhom-
bum facit. Non, quod alias pictoribus & Poetis quilibet au-
dendi semper fuerit potestas æqua, sed quod apophthegmata
pariter ut similia, non sint extendenda ultra tertium. Nos verò
ad futorem nostrum reversi, tacite cogitemus, quia Philo-

sopho clamare non convenit: *VIVAT PHILO-*

SOPHIA SUTORIA!

TANTUM.

00 A 6336

ULB Halle
002 928 728

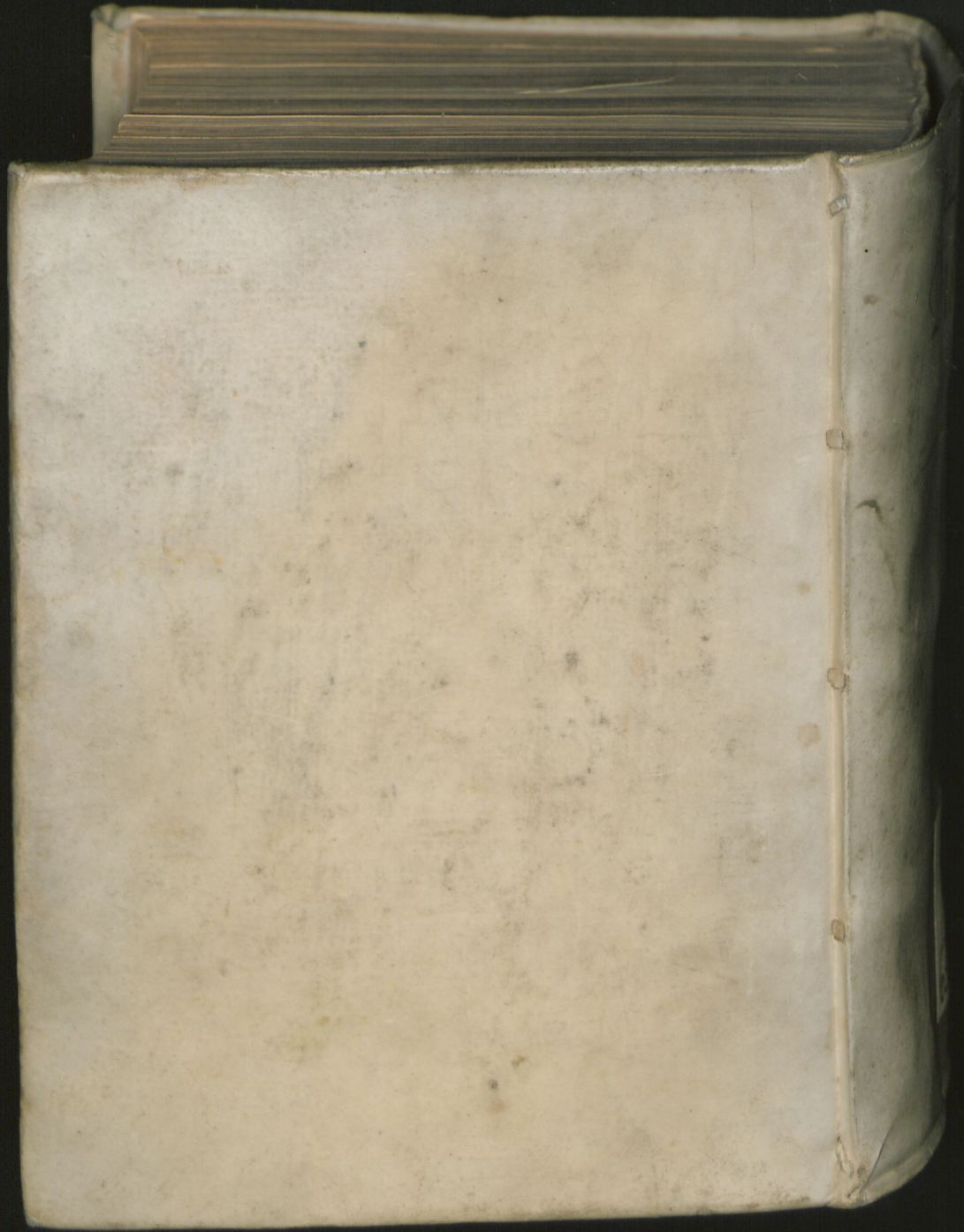

3

56.

V. 17

Reho ✓

Q. F. F. Q. S.
IN ACADEMIA FRIDERICIANA
CELEBERRIMI AUTORIS

De
RATIONE STATUS
Dissertationem V. & VI.

De
**REVELATIONE ARCANO-
RUM ET DE EXPLORA-
TORIBUS,**

Cum adjuncta Quaestione
An Sutor possit esse Philosophus?

Publicè ventilabunt

Die X. Augusti M DC XCIII, horis matutinis ab 8. ad 12.

CHRISTIANUS THOMASIUS,
Jctus & Prof. Publ.

& Respondens
JACOBUS CONRADUS Reeb/
Lindaviensis,

HALÆ MAGDEBURGICÆ,
Typis CHRISTOPHORI SALFELDII, REGIMINIS ELECT,
BRAND. TYPOGR.

